No. 1557 DE TIJD. 1852

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG, 5 JUNIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 4 Junij.

In het distrikt Hoorn werpt zich meer dan één kandidaat op tegenover den onlangs verkozen heer Mr. A. S. van Nierop. Wij hopen, dat de kiezers van het distrikt Hoorn niet zullen nalaten hunne stemmen op nieuw op den heer van Nierop uit te brengen. En wij verzoeken onze vrienden, dat zij den waardigen man uit alle kracht ondersteunen in zijne kandidatuur. De heer van Nierop is een man van talent en een man van karakter. Laat toch niemand zoo kleingeestig zijn van in zijne kandidatuur eenig bezwaar te vinden, omdat hij Israëliet is. Is hij daarom minder achtbaar; is hij daarom minder knap; zijn daarom zijne beginselen minder goed? En — van beginselen gesproken, heeft niet de heer van Nierop door zijne schriften getoond, dat hij de man is van het oogenblik in zake der Armenwet. Om die reden heeft men hem onlangs gekozen; en om dezelfde reden vertrouwen wij, dat men hem andermaal een mandaat zal geven, waarop hij meer dan anderen aanspraak heeft.

In het distrikt van Gouda beproeven sommigen den heer Mr. G. M. van der Linden te vervangen, door den [illegible], een ijverig lid van het hoofdbestuur van *Unitas*, en alzoo de lievelingskandidaat der geheime genootschappen, die, tot onze niet geringe bevreemding, in het *Goudsch Kronijkske* zeer wordt aanbevolen. Wij vertrouwen dat de kiezers van het distrikt Gouda gezond verstand genoeg zullen bezitten, om een meer dan gewoon knap man, gelijk de heer van der Linden is, niet op te offeren ten dienste van eene partij, [illegible] wordt gedreven. Het vaderland kan niet gediend zijn door partijzuchtige dweeperij. Wij vernemen dan ook dat de kansen gunstig voor den heer van der Linden blijven staan, en als zijne herkiezing eenig gevaar mogt loopen, dan zou het alleen daaraan te danken zijn, dat men omtrent zijne gezindheid in de quæstie van de Armenwet eenige huivering gevoelt. De heer van der Linden zal wel doen van daaromtrent de meest mogelijke geruststelling te geven. Wij bevelen deze kandidatuur ten zeerste den zorgen van onze vrienden aan.

Uit de berigten omtrent den stand der aanstaande verkiezingen, meenen wij te mogen opmaken, dat te Arnhem de kansen gunstig blijven voor den heer Mr. Æ. baron Mackay, wiens herkeus wij wenschelijk achten, en die wij aan onze vrienden van dat distrikt dringend aanbevelen.

Uit Zwolle meldt men ons, dat bij de kiesvergadering den 2 Junij jl. te Zwolle belegd, met overgroote meerderheid van stemmen, tot kandidaat voor het Lidmaatschap der Tweede Kamer van de Staten-Generaal is gekozen de heer B. P. G. van Diggelen. Wij hebben dit berigt met veel genoegen ontvangen. De heer van Diggelen is een kandidaat, onder alle opzigten aanbevelingswaardig, die meer dan voldoende waarborgen geeft, om in de moeijelijke omstandigheden, waarin ons land en Europa verkeert, meê te werken tot de zoo noodige eendragt tusschen alle gezindten, even weinig gezind, om eenige politieke als godsdienstige geestdrijverij, van waar ze dan ook komen moge, te begunstigen, en bereid het lidmaatschap der Kamer te aanvaarden, alleen met het doel, om onze Grondwet naar waarheid en buiten allen revolutionnairen zin in toepassing te brengen. Wij vertrouwen dat onze vrienden uit Zwolle dezen door weldenkende Protestanten voorgedragen kandidaat zullen ondersteunen. Laten zij zich beijveren, opdat al wie eene stem heeft uit te brengen, bij de verkiezing aanwezig zij, en allen als één man tot lid der Tweede Kamer benoemen den heer B. P. G. van Diggelen.

Te Almelo zijn de kiezers over 't algemeen gezind, het mandaat van den heer Dr. W. B. baron Hoëvell te hernieuwen; ook onze vrienden toonen zich daartoe bereid. Wij wenschen, dat het verdienstelijk lid der Kamer met eene groote meerderheid herkozen worde.

Het lust ons niet aan te wijzen, in welke zonderlinge bogten de *Nederlander* zich wringt, om zich af te maken van de vervulling zijner belofte, van op het Bijbellezen voor protestantsche scholieren in gemengde scholen, nader terug te zullen komen. Sints hij den 6 Mei ll., dus in zijn N°. van den 7 Mei, schreef, dat hij zich dienaangaande nader wilde verklaren, ons ten gevalle, en daarop bij herhaling door ons met bescheidenheid aan zijne belofte herinnerd is geworden, — sints dien tijd is het hem welligt gebleken, dat hij eene onvoorzigtigheid begaan had met, zóó kort vóór de verkiezingen, eenige nadere verklaring ten aanzien van het punt in quæstie te beloven, wijl die nadere verklaring niet anders dan de Katholijken ongunstig zou kunnen stemmen te zijnen aanzien en ten aanzien van den aanvoerder zijner partij. Liever dan ook dan zich aan zijne belofte getrouw te betoonen, draait hij, en wendt hij, en plooit hij zich in de potsierlijkste bogten, om maar het punt in quæstie te ontwijken — nu eens het air aannemende alsof hij daar reeds op geantwoord heeft, dan weder de diskussie lokkende naar een ander terrein, een anderen keer weer insinuërende, dat niet hij, maar dat wij den strijd ontvlugten ten aanzien van de quæstie van het Bijbellezen in gemengde scholen. Het publiek vermaakt zich niet weinig met al die *pirouettes*, niet zonder vlugheid en *elegance* uitgevoerd door het orgaan van den heer Groen; het punt in geschil is daar echter geen hairbreed mede vooruitgekomen. Den 4 Junij staat dat nog op dezelfde hoogte, waarop het den 6 Mei ll. stond; de *Nederlander* is in gebreke gebleven tot de tijdige oplossing daarvan het zijne bij te dragen — hoe dikwijls hij daartoe ook aangezocht, hoe dikwijls hij ook aan zijne belofte herinnerd zij.

Moet die onwil van den *Nederlander* om zich te verklaren op een punt, waar den Katholijken veel aan gelegen is, niet bevreemden?

Moet het dit niet vooral doen, nu de dag der verkiezingen zoo nabij is?

Moet het dat niet het meest doen, omdat de *Nederlander* de eerste is om te vorderen, dat de kandidaten voor de Tweede Kamer zich verklaren nopens Armwezen en Onderwijs?

En dan blijft hij-zelf intusschen volstandig weigeren zulke nadere verklaringen te geven, als door hem-zelven beloofd waren, en waarop dezerzijds de hoogste prijs gesteld wordt!

Niet onverdiend is het lesje, door het *Journal d'Anvers*, in zijn voorlaatste N°., aan den *Précurseur* gegeven. De laatste bezigde als wapen tegen de Katholijken van België het artikel, ook door ons uit de Haagsche *Echo Universel* overgenomen, waarin zij den wensch uitspreekt, dat de aanstaande verkiezingen ten voordeele van het ministerie-Thorbecke mogen uitvallen. Ook in Nederland, dus argumenteert de *Précurseur*, naar aanleiding van de woorden van de *Echo*, verlangt men derhalve de zegepraal der liberalen, tegenover de Katholijken. Het *Journal d'Anvers* wijst daarop den *Précurseur* volgenderwijze te regt:

»Bewondert gij niet dien schranderen *Précurseur*, die overal de reaktie der geestelijkheid ontdekt, en ook overal waar men aan de *liberalen* tornt, onfeilbaar de hand op een Jezuit meent te slaan?

»Indien de *Précurseur*, alvorens het door ons overgenomen artikeltje te schrijven, zich de moeite had gegeven om de *liberale* korrespondentien uit Nederland, die hij voorleden jaar heeft medegedeeld, na te lezen, dan had hij zich een geweldigen bok bespaard. Want dan zou hij geweten hebben dat in Nederland de revolutionnaire partij bestaat uit ultra-Protestanten, die met den heer Groen aan het hoofd (1), hunne *katholijke* medeburgers tot den toestand van wettelijke minderheid willen brengen, waarin die *voorstanders van het vrij onderzoek* hen gedurende meer dan twee eeuwen gehouden hebben. Bijaldien er dus overeenkomst bestaat, dan bestaat die tusschen de Belgische *liberalen* en de Nederlandsche *reaktionnairen* en niet tusschen deze laatsten en onze *konservatieve* partij; dit mag de *Précurseur* wel *ad notam* nemen.

(1) Het schijnt aan 't *Journal d'Anvers* ontgaan, dat de orthodoxe rigting niet de eenige is, welke strijd voert voor den „*Voorrang der Hervormde Kerk*." Het doel der geheime genootschappen is hetzelfde als het hare; alleen verschillen zij onderling in de middelen, welke zij ter bereiking van dat doel aanwenden. Red.

Onder dagteekening van Parijs, 26 Mei, deelt de *Deutsche Volkshalle* eene A. Ch.-korrespondentie mede, waarin de schrijver, na met de *Univers* te hebben toegestemd dat van het *nieuwe wetsontwerp op het Onderwijs*, VERDRUKKING het laatste woord zal zijn, in dezer voege voortredeneert:

»De Staatsraad heeft niet nagelaten deze diep doordachte bemerkingen van den onverschrokken redakteur van den *Univers* op de treurigste wijze te regtvaardigen. Ll. maandag kwam de President der Republiek in de zitting van den Staatsraad, waar men in zijn bijzijn over de voornaamste punten van het ontwerp der regering raadpleegde. En zou men het kunnen gelooven: daar waren lieden, wien de zoo leerrijke gebeurtenissen die sedert eenige jaren hebben plaats gehad, nog de oogen niet hebben geopend. Er waren daar lieden, die tegenwoordig nog het grootste gevaar voor den Staat zien in de aanwezigheid der Jezuiten en van de andere niet wettelijke geautoriseerde kongregatien! En (o schande) die menschen van het verledene vormen in den Staatsraad de overgroote meerderheid.

»Zoo hebben zij, wel verre van met den *Univers* in te zien dat het ontwerp aan de Kerk geene toereikende vrijheid verleent, luide geroepen dat het ontwerp den Staat verzwakt en ontwapent, daar hij hem van een gedeelte zijner onvervreemdbare regten berooft. Zij hebben beweerd, dat de bevoegdheid, de volmagt om onderwijs te geven of te weigeren, uitsluitend aan den Staat moet toebehooren, en dat het voor den Staat allergevaarlijkst is, zich in tegenwoordigheid der niet-wettelijke kongregatien van zijn regt te ontdoen, om het over te dragen aan de Bisschoppen, in zooverre het de geestelijke inrigtingen van onderwijs betreft.

»Eindelijk zijn die beschuldigingen, die den heer Dupin, den ex-prokureur-generaal van het Gallicanismus, waardig zouden geweest zijn, zoo ver gegaan, dat de heer Baroche, de vice-president van den Staatsraad, die zeker niet van Jezuitismus wordt verdacht gehouden, zich gedwongen zag aan te merken, dat het wel zeer onvoegzaam en een waar *anachronismus* was, de ingesluimerde hartstogten op zulk eene wijze weder op te wekken, en die betreurenswaardige verschillen tusschen Kerk en Staat weder in het leven te roepen, die sedert de Februarij-omwenteling vergeten schenen.

»Om na den terugkeer dier oneenigheden voor te komen, die zijns inziens zeer gevaarlijk waren, drong de vice-president van den Staatsraad op het behoud van den tegenwoordigen toestand aan. De heer Fortoul, die aldus zijn ontwerp zag schipbreuk lijden, heeft de verdaging daarvan levendig bestreden, en zijn best gedaan om de bezorgdheid der aanhangers van het Staatsmonopolie en de bedenkingen der voor de vrijheid der Kerk genegene mannen te wederleggen.

»De President der Republiek heeft aan deze diskussie geen deel genomen; nadat hij opmerkzaam had geluisterd, had hij de beslissing der betwiste punten tot heden (26 Mei) uitgesteld. Inmiddels heeft de President de voordragt van het ontwerp tot de eerstvolgende vergadering van den Staatsraad verschoven! Dit besluit der regering komt ons zeer verstandig voor, en wij zijn overtuigd dat het de goedkeuring van alle Katholijken zal wegdragen. Dit ontwerp dreigde in der daad verdeeldheid te strooijen onder onze vrienden, en zijne verdaging geeft weder voor eene volmaakte overeenstemming plaats. Immers niemand zal een ontwerp betreuren, waarin de nadeelen de voordeelen op het standpunt der vrijheid voor het goede, verre overtroffen.

»De regering is nog niet verlicht genoeg om te begrijpen hoezeer zij de maatschappij ontwapent, hoezeer zij haar eigen aanzien verzwakt, wanneer zij onder den bedriegelijken naam van *regten van den Staat* handhaaft wat wij *de slavernij der Kerk* moeten noemen. Bovendien is de regering ook nog niet sterk genoeg om de vooroordeelen harer aanhangers te verwinnen, en zich van het juk der bureaukratischen en revolutionnairen geestes te ontslaan.

»Hoe het ook zij, wacht u wel van te gelooven dat de Staatsraad hierin de getrouwe uitdrukking der openbare meening in Frankrijk is. Dank zij den Hemel en de vermaningen, die Hij ons door de gebeurtenissen gegeven heeft — dank zij ook de volhardende pogingen onzer geestelijkheid en van onze katholijke redenaars en schrijvers, heeft bij ons de openbare geest groote vorderingen gemaakt, sedert 1828, sedert dien tijd, toen de ongelukkige Karel X door het zegevierend liberalismus er toe gebragt werd om tegen zijnen wil (?) de sluiting te bevelen van acht kleine Seminarien, waar de Bisschoppen het zware misbruik hadden gepleegd onder hunne verantwoordelijkheid eenige leden der S. J. in te leiden. Gave God dat Louis Napoleon even godvreezend werd als toenmaals Karel X geweest is, dan zouden wij in de eerstvolgende zitting zien of de Staatsraad het nog wagen zou zich tegen de bevrijding der Kerk, en het vrij onderwijs in de katholijke waarheid te verzetten!"

In de groote vergaderzaal der Vrijmetselaren (*Freemasons Tavern*) te Londen wordt morgen, Zaturdag, eene zeer talrijke bijeenkomst van protestantsche piëtisten, dweepers en onverdraagzamen gehouden, onder het voorzitterschap van graaf Shaftsbury.

Het doel hunner bijeenkomst is, en kan natuurlijk niet anders zijn, dan middelen te beramen om hunnen haat bot te vieren tegen vele duizenden rustige landgenooten en trouwe onderdanen van H. M. Voornamelijk moeten die middelen strekken om de verschillende kieskollegien van het Vereenigd Koningrijk te dwingen, om bij de aanstaande verkiezingen de kandidaten te noodzaken, uitdrukkelijk te verklaren dat zij zullen stemmen voor het onmiddellijk en onherroepelijk intrekken van het subsidie van 32,000 £ aan het katholijk Seminarie te Maynooth.

Heden, Vrijdag, worden in het Huis der Gemeenten de debatten over het subsidie weder voortgezet. Men vermoedt evenwel, dat het thans evenmin als in de vorige week over Spooner's voorstel tot eene stemming komen zal.

Bij het wetsontwerp tot regeling der ontvangsten en uitgaven wegens verstrekkingen tot 31 Dec. 1852 is voorgesteld, dat in 's rijks schatkist zullen worden overgebragt de gelden, welke sedert den 1 Jan. 1852 opvolgend aan de departementen van marine en oorlog zijn, of tot den laatsten Dec. 1852 zullen worden betaald, wegens verstrekkingen of hulpbetoon ten behoeve van 's rijks kolonien, van vreemde plaatselijke of andere besturen, bijzondere personen of bijzondere inrigtingen. Uit die gelden wordt aan het departement van marine een krediet geopend, tot en met 31 December 1852, van *f* 200,000, en aan het departement van oorlog, van *f* 312,000.

De nieuwe kamer van koophandel en fabrieken hier ter stede, welke op 1 dezer door den heer burgemeester is geïnstalleerd, bestaat uit de heeren: J. Spengler, N. Trakranen, W. C. van Vollenhoven, A. van Geuns, J. F. Broms, W. J. E. Smissaert, F. C. Quien, J. Boelen, R. D. Wolterbeek, J. Meijes, J. van Eeghen, S. P. Labouchère, C. le Chevalier, C. L. von Hemert, F. van Heukelom en J. van Ham. Er ontbreken nog twee leden, die nader zullen moeten verkozen worden.

Bij de wegruiming van het puin van het ingestorte pakhuis de *Roode Schulpen*, op de Keizersgracht, is gevonden het lijk van Gerrit van Tongeren, schilders-knecht. Het lijk van den ongelukkige was vooral aan het hoofd en bepaaldelijk aan het benedenste gedeelte en den hals vreesselijk verminkt.

Bij koninklijk besluit van 25 Mei jl. is aan de heeren N. J. Mouthaan, assuradeur, en J. A. Kleeblad, kommissionair in effekten, beiden te Amsterdam, vergunning verleend tot oprigting eener assurantie-vennootschap, tegen brandschade, welke onder hunne direktie gevestigd zal zijn te Amsterdam.

Te Nijmegen is door de kiezersvereeniging *Regt en billykheid voor allen*, bij akklamatie, tot kandidaat voor het lidmaatschap van de Tweede Kamer herkozen, jhr. G. E. G. C. K. Dommer van Poldersveldt.

(*N. R. C.*)

Bij de voordragt der wet, in welke de verdeeling der provincien in kiesdistrikten voor de benoeming der leden van de Provinciale Staten wordt geregeld, is gevoegd eene memorie van toelichting van den minister van binnenl. zaken met de vereischte staten en tabellen. Daarbij wordt aangemerkt, dat de Gedeputeerde Staten, in Januarij 1851 uitgenoodigd, om eene dergelijke verdeeling voor hunne provincien te ontwerpen, zich met ijver van de hun opgedragene taak hebben gekweten, zoodat reeds hunne voorstellen aan de Staten in hunne zomervergaderingen konden worden aangeboden. Zij waren verzocht, om daarbij zoo veel mogelijk te zorgen, dat geene gemeente, hoe groot en bevolkt dan ook, meer dan een kiesdistrikt bevatte, en dat geen kiesdistrikt te gering in gewigt en bevolking zou wezen, om niet ten minste twee leden ter staatsvergadering te kunnen zenden. Behalve de Staten van Noord-Brabant en van Vriesland, hebben die der overige provincien zich, behoudens geringe veranderingen, met de hun aangeboden ontwerpen vereenigd. In die beide genoemde provincien heeft de meerderheid de voorkeur gegeven aan het behoud der voorloopig bestaande distrikten. Naar luid der memorie, ziet de regering geen bezwaar daarin, op grond, dat naar mate de kiesdistrikten grooter zijn, de vertegenwoordiging van louter plaatselijke belangen te beter wordt verhinderd.

Uit de overgelegde staten blijkt, dat eene bevolking van 2,982,142 hoofden, verdeeld in 129 kiesdistrikten, oplevert een getal van 86,076 stemgeregtigden. Noord-Brabant bevat, met 9 kiesdistrikten, en eene bevolking van 387,925, een getal van 16,305 kiezers; — Gelderland, met 24 kiesdistrikten en eene bevolking van 365,014, een getal van 10,246 kiezers; — Zuid-Holland met 19 kiesdistrikten en eene bevolking van 547,528, een getal van 14,513 kiezers; — Noord-Holland, met 14 kiesdistrikten en eene bevolking van 465,495, een getal van 11,680 kiezers; — Zeeland, met 12 kiesdistrikten en eene bevolking van 156,725, een getal van 4,265 kiezers; — Utrecht met 8 kiesdistrikten en eene bevolking van 146,176, een getal van 4428 kiezers; — Vriesland, met 5 kiesdistrikten en eene bevolking van 243,383, een getal van 7,334 kiezers; — Overijssel, met 12 kiesdistrikten en eene bevolking van 211,091, een getal van 5576 kiezers; — Groningen met 7 kiesdistrikten en eene bevolking van 183,290, een getal van 6030 kiezers; — Drenthe met 6 kiesdistrikten en eene bevolking van 77,711, een getal van 2195 kiezers; — en Limburg, met 13 kiesdistrikten en eene bevolking van 179,804 hoofden, een getal van 3504 kiezers.

Voor Noord-Brabant worden voorgesteld de navolgende kiesdistrikten: 's Hertogenbosch, hetwelk zal benoemen 8 leden; Grave 7; Tilburg 7; Heusden 7; Helmond 7; Eindhoven 7; Breda 7; Zevenbergen 7; Bergen-op-Zoom 7; te zamen 64 leden.

Voor Gelderland: Arnhem 3 l.; Wageningen en Barneveld elk 3 l., Harderwijk, Elburg, Epe elk 2 l.; Apeldoorn 3, Rheden, Zutphen; Lochem, Ruurlo en Groenlo, elk 2 l.; Aalten, Wisch, Zevenaar, Hummelo, Elst, Lienden en Geldermalsen elk 3 l., Buren [illegible] Nijmegen 4 l.; te zamen 62 leden.

Voor Zuid-Holland: Leyderdorp 4 l.; Leyden 5 l., Stompwijk en Hillegersberg elk 2 l.; 's Gravenhage 10 l.; Vlaardingen 4 l.; Delft en Schiedam elk 3 l.; Rotterdam 13 l.; Alphen en Gouda elk 4 l.; Schoonhoven 2 l.; Gorinchem, Sliedrecht en Dordrecht elk 4 l.; Oud-Beijerland, Ridderkerk, Brielle en Middelharnis elk 3 l.; te zamen 80 leden.

Voor Noord-Holland: den Helder 3 l.; Schagen 4 l.; Alkmaar en Beverwijk elk 2 l.; Zaandam 4 l.; Medemblik en Enkhuizen elk 2 l.; Hoorn en Purmerend elk 3 l.; Edam en Nieuwer-Amstel elk 2 l.; Amsterdam 34 l.; Weesp 4; en Haarlem 5 l; te zamen 72 leden.

Voor Zeeland: Middelburg 5 l.; Vlissingen 2 l.; Veere 4 l.; Sluis 2 l.; Oostburg, Goes, Baarland, Axel, Hulst elk 4 l.; Zierikzee, Brouwershaven en Tholen elk 3 l.; te zamen 42 leden.

Voor Utrecht 13 l.- Amersfoort, Rhenen, Wijk bij Duurstede, Maarsen, Abcoude, IJsselstein en Baarn elk 4 l.; te zamen 41 leden.

Voor Vriesland: Leeuwarden, Dokkum, Heerenveen, Sneek en Franeker elk 10 l.; te zamen 50 leden.

Voor Overijssel: Zwolle en Deventer elk 4 l.; Kampen 3 l.; Steenwijk 4 l.; Zwartsluis 2 l.; Dalfsen 3 l.; Raalte 4 l.; Markelo 3 l.; Enschedé 6 l.; Oldenzaal en Stad-Almelo elk 5 leden; Stad Ommen 4 l.; te zamen 47 leden.

Voor Groningen: Groningen 8 leden; Hoogezand 3 l.; Zuidhorn 5 l.; Onderdendam 7 l.; Appingadam 8 l.; Winschoten en Oude-Pekela elk 7 l.; te zamen 45 leden.

Voor Drenthe: Assen 7 leden; Dalen en Hogeveen elk 6 l.; Diever 5 l.; Meppel 5 l.; en Vries 5 l.; te zamen 35 leden.

Voor Limburg: Maastricht 6 l.; Meersen, Gulpen en Heerlen elk 4 l.; Oirsbeek en Stittard elk 3 l.; Echt en Weert elk 4 l.; Kessel 3 l.; Venlo 2 l.; Horst 4 l. en Bergen 2 l.; te zamen 45 leden.

Bij de wet wordt voorgesteld, om aan de Ged. Staten de bevoegdheid te geven, om daar, waar zij dit noodig achten, onder-kiesdistrikten aan te wijzen, als het gezag, hetwelk het meest bij magte is, om te kunnen beoordeelen, waar het belang der ingezetenen en kiezers dit vordert.

Met genoegen verneemt men, dat de hoofd-kommissie tot oprigting van een metalen standbeeld ter eere van Lourens Janszoon Koster, den uitvinder der boekdrukkunst, met de volvoering van hare taak zoo ver gevorderd is, dat het model in pleister, ter hoogte van 12 rijnl. voeten is afgewerkt. Het werd ontworpen en bewerkt door den met lof bekenden heer Royer, te Amsterdam, die den uitvinder heeft voorgesteld in een ruim oppergewaad, met de muts op het hoofd, gelijk in het portret van van Campen, in eene gaande houding, de regterhand, waarin hij eene losse letter vertoont, opheffende en vooruitstekende, en met de linker een boek, dat hij tegen de borst drukt, vasthoudende. Dit kolossale kunststuk is in eene der zalen der akademie van beeldende kunsten, te Amsterdam, geplaatst. Naar het oordeel van deskundigen, moet de kunstenaar in de uitvoering van zijnen arbeid hoogst gelukkig geslaagd zijn: het beeld stelt den uitvinder in al zijne grootheid voor, en onderscheidt zich door waardigheid van uitdrukking, losheid en gespastheid van houding, sprekende gelaatstrekken en grootschheid van gedachten.

De hoofdkommissie is in staat gesteld, zoo ver reeds aan den haar opgedragen last te voldoen, ten gevolge van haar van vele zijden toegezonden bijdragen. Thans blijft haar nog over, het laatste gedeelte van het te Haarlem door afgevaardigden uit de Koster's kommissien vastgestelde programma, het doen gieten namelijk van het beeld in metaal, ten uitvoer te brengen. Ofschoon de hoofdkommissie nog over eene niet onaanzienlijke som te beschikken heeft, zoo zal echter, gelijk men verneemt, het totaal der door haar nog in te vorderen sommen niet geheel toereikende zijn, om de onkosten, tot verwezenlijking van het plan, te bestrijden. Ten einde in dit ontbrekende te voorzien, heeft de hoofdkommissie naar die plaatsen, van waar wel ondersteuning toegezegd, maar tot hiertoe niet verleend was, iemand afgezonden, om aldaar de vervulling der gedane beloften zooveel mogelijk te bevorderen. Men mag met grond verwachten, dat deze poging der hoofdkommissie met een gunstigen uitslag zal bekroond worden; te meer, daar het niet te denken valt, dat het plan tot het stichten van het eerste nationaal gedenkteeken aan onzen voorzaat, als een zigtbaar teeken, dat men het geschilstuk over het vaderland van de uitvinding der boekdrukkunst, gedurende drie eeuwen tusschen Nederland en Duitschland gevoerd, eindelijk als beslist beschouwt; een denkbeeld, dat in den aanvang zoo algemeen in dagbladen, tijdschriften en andere werken werd toegejuicht, ter verwezenlijking waarvan door een gedeelte der natie, met de leden der Koninklijke familie aan het hoofd, reeds duizenden guldens werden bijeengebragt en waarvan reeds voor het grootste deel uitvoering is [illegible] deelneming bij het [illegible] zou worden.

Bij de hoogte, welke de onderneming nu bereikt heeft, mag men vertrouwen, dat allen, die, om welke redenen dan ook, tot nu toe hunne bijdragen niet leverden, thans zullen medewerken, om, in vereeniging van hen, die reeds bijgedragen hebben, de noodige middelen te verschaffen, welke strekken moeten om deze nationale zaak met waardigheid tot stand te brengen, en daardoor het bewijs te leveren, op welken hoogen prijs ook door hen de uitvinding der boekdrukkunst en hare gezegende gevolgen voor de beschaving in het algemeen, gesteld worden. Ten einde de belangstelling daarvoor zooveel mogelijk op te wekken, heeft de hoofdkommissie, daartoe door de milddadigheid van een' harer landgenooten in staat gesteld, den persoon, die in haren naam op zijne reis handelen zal, gemagtigd, ieder, die voor eene zekere som ten behoeve van het *Kosters* fonds zal inschrijven, als eene premie, een exemplaar van een voor dit onderwerp opzettelijk geschreven en met houtsneegravuren opgeluisterd werk toe te zeggen. Inmiddels blijft voor [illegible] gelegenheid geopend, zijne giften onmiddellijk [illegible] te zenden aan de hoofdkommissie, die zich voorstelt later van hare handelingen en van de wijs, waarop en door wie zij ondersteund werd, kennis te geven. Wij hopen spoedig gunstige berigten omtrent deze aangelegenheid te kunnen mededeelen.

(*Dagblad v. 's Grav*)

De zomervergaderingen van de [illegible] van onderwijs in ons vaderland, zijn voor dit jaar vastgesteld als volgt:

In Utrecht 21 Junij, Friesland 23 Junij, Groningen 3 Julij, Limburg 13 Julij, Zuid-Holland 19 Julij, Zeeland 21 Julij, Gelderland en Noord-Holland 2 Aug., Noord-Brabant 3 Aug. Overijssel 4 Aug. en in Drenthe 10 Aug.; overal zijn de volgende dagen bestemd voor de afneming der examens van onderwijzers en onderwijzeressen, die zich vooraf met geboorteakten en getuigschriften van gedrag en praktische ervarenheid bij de respektive school-opzieners moeten vervoegen. De vergaderingen hebben in de hoofdsteden der provincien plaats.

Naardien de zomervergaderingen bijna overal op verschillende tijden invallen, zou er, indien de examens publiek waren, goede gelegenheid bestaan, om over de mindere en meerdere gestrengheid een juist oordeel te vellen.

ROTTERDAM, 3 Junij. De uitslag der gisteren alhier plaats gehad hebbende verkiezingen, voor twee leden

der prov. Staten, is geweest: dat in het eerste hoofd-kiesdistrikt is gekozen de heer Mr. C. A. van Kerkchoff, met 145 van de 239 uitgebragte geldige stemmen, en dat in het tweede hoofd-kiesdistrikt eene herstemming moet plaats hebben tusschen de HH. Mr. J. B. L. Wentholt, die 89 en H. Hoffmann van Hove, die 66 van de 226 uitgebragte geldige stemmen op zich vereenigden. *(N. R. C.)*

's HERTOGENBOSCH, 2 Junij. De kies-vereeniging *Vrijheid: Openbaarheid, Orde* heeft in hare vergadering, op heden avond, met 60 van de 63 uitgebragte stemmen, tot haren kandidaat voor het lidmaatschap der Tweede Kamer geproklameerd het aftredend lid, den heer Dr. J. H. H. de Poorter. *(Ib.)*

EINDHOVEN, 2 Junij. Gisteren werd door den burgemeester, den heer van Bon, onze Kamer van Koophandel geïnstalleerd. Na de installatie ging de Kamer over tot het kiezen van eenen president, vice-president en sekretaris; de heer P. A. Hoefnagels, werd tot president, de heer F. Boex, tot vice-president en de heer Redilé, Jr., tot sekretaris, met algemeene stemmen gekozen. *(Ib.)*

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 2 Junij. Heden heeft de kommissie van het Wetgevend Ligchaam, belast met het onderzoek der begrooting, tot rapporteurs benoemd de heeren Chasseloup-Laubat en Gouin.

Men zegt dat de ministers thans beurtelings aan de leden van het Wetgevend Ligchaam politieke diners zullen geven.

— De *Moniteur* bevat een dekreet, waarbij aan den heer Lefebvre-Duruflé, min. van openbare werken, het beheer *ad interim* van het ministerie van binnenlandsche zaken wordt opgedragen, gedurende de afwezigheid van den heer de Persigny.

[illegible] dat de PP. Jezuïten [illegible] bij Parijs, een opvoedings-instituut hadden aangekocht voor de fabuleuze som van 2 millioen en 500.000 franks.

Dit berigt is door vele bladen nagepraat; doch het blijkt alweder dat er geen woord van waar is. De PP. Jezuiten hebben te Mont-Rouge niets aangekocht. Men verwart misschien hiermede den verkoop van het gesticht van den Eerw. Poiloup te Vaugirard, dat in andere handen [illegible] voor een matigen koopprijs.

— Even als het Engelsche hekelblad *Punch*, is ook het soortgelijke Berlijner blad *Kladderadatsch*, dat Lodewijk Napoleon in een bespottelijk daglicht had gesteld, in Frankrijk verboden.

— De Belgische *Observateur* is in Frankrijk bepaaldelijk verboden.

— Algemeen is men van oordeel, dat de schilderij van Murillo, welke voor 586,000 frs. gekocht is, op de luisterrijke plaats, waar zij zich thans bevindt, geens zins voldoet aan de hoog gespannen verwachting. Het volle licht, dat haar thans beschijnt, doet duidelijk in het oog vallen, dat dit gewrocht op eene zeer onthandige wijze geretoucheerd is.

— Men schrijft uit Zwitserland: »De bevolking van het kanton Freiburg bedraagt 99,891 zielen, waaronder 87,753 Katholijken. Men rekent gewoonlijk in Zwitserland op de vijf koppen één stemgeregtigde, zoodat het kanton ongeveer 17,550 Katholijke en 2250 niet-Katholijke stemgeregtigde bevat. Aangezien er nu te Posieux meer dan 16,000 stemgeregtigden tegenwoordig waren (1), zoo blijkt het ten duidelijkste dat niet alleen de overgroote meerderheid der katholijke stemgeregtigden, maar ook tevens de overgroote meerderheid der [illegible] algemeen aldaar vertegenwoordigd werd. [illegible] kon aan het buitenland niet gegeven worden, dat Freiburg door de opgedrongene regering eener *minderheid* beheerscht wordt.

In Wallis begint men reeds den weêrstoot te gevoelen van de volksvergadering te Posieux. De radikale regering aldaar heeft aan den grooten of wetgevenden raad voorgesteld, en deze heeft den 29 Mei het voorstel met algemeene stemmen aangenomen, de herkiezing der kantonnale staatsregeling aan de goedkeuring des volks te onderwerpen.

Welligt zal Friburg dit voorbeeld *moeten* volgen.

»Ofschoon het Bondsbestuur de Friburgsche kantonsregering zeer genegen schijnt te zijn, is het regt desniettemin zoo blijkbaar aan de zijde der behoudslieden, dat het Bondsbestuur de wettigheid der Volksvergadering te Posieux aanvankelijk erkend en de invrijheidstelling der leiders bevolen heeft; de kantonsregering heeft terstond aan dit bevel gehoor gegeven. Immers men leest in het *Journal de Genève* een brief van Friburg, gedagteekend 26 Mei, 's avonds 8 uur.

»Ik schrijf u in de haast, alvorens het postkantoor sluit, eenige tijdingen, die ik zoo even heb vernomen. Ten 7 ure begaven zich alle Staatsgevangenen: de heeren Charles, Dupasquier en Romain Maillardoz, na de gevangenis te hebben verlaten, naar het koffijhuis Jacquat, alwaar zij werden afgewacht door vele leden der kommissie en eene menigte andere personen. Ieder was opgetogen van vreugde; men omhelsde elkander, en stortte bijna tranen. Men schrijft hunne in vrijheidstelling toe aan de bemoeijingen van het Bondsbestuur.

»Ik zal u nog vele bijzonderheden te melden hebben, maar ik heb maar over eenige minuten te beschikken. Er is een officieel bulletin uitgegeven, waarover ik u morgen breedvoeriger zal onderhouden."

— Betreffende de zaak van Neufchatel is nog niets zeker. Het *Journal des Debats* geeft heden eenige teregtwijzingen dienaangaande, doch zij verspreiden weinig licht. De beslissing in deze kwestie schijnt tot gunstiger tijden verschoven.

(per telegraaf). PARIJS, 3 Junij, 's midd. 12 ure. De *Moniteur* deelt heden mede, dat de overeenkomst, welke in 1848 tusschen Frankrijk en Beijeren gesloten is, ten einde een spoorweg tusschen Straatsburg en Spiers aan te leggen, ten uitvoer zal gebragt worden.

(1) De vice-president der Vergadering geeft het getal der aanwezigen op 16,194, waarbij nog moeten geteld worden de kiezers van 20 gemeenten, die hare lijsten nog niet hebben ingezonden. Binnen kort zal het getal der opgekomen burgers uit iedere gemeente afzonderlijk worden opgegeven.

MADRID, 28 Mei. H. M. Koningin Isabella II, wordt tegen den 12den of 15den der volgende maand hier terug verwacht.

— De *Gaceta* berigt, dat de openbare uitgaven voor de maand Junij aanstaande, niet minder dan 39½ millioen realen zullen bedragen. In dezelfde maand van het afgeloopen jaar was het bedrag niet hooger dan 18¼ millioen.

— Bij een Koninklijk besluit wordt de toelating van 2575 religieusen, in de verschillende kloosters van het schiereiland gesanctionneerd.

— Berigten van Lissabon dd. 26 Mei melden, dat H. M. de Koningin tegen het einde der maand in hare hoofdstad werd terug verwacht. De Cortes waren den 20 bijeengekomen, doch wegens gebrek aan het vereischte aantal leden, had men geen zitting kunnen houden.

ENGELAND.

LONDEN, 2 Junij. De onderzeesche telegraaf tusschen Engeland en Ierland is tot stand gekomen. Gisteren avond ten 10 ure ontving men uit Dublin van 8 ure de gewigtige mededeeling, dat de electrische gemeenschap met Dublin was volbragt.

— Gisteren is te Liverpool de hulpkorenbeurs ingestort door het het zakken van den vloer, waardoor eenige honderden menschen in de kelders vielen. Twee personen zijn daarbij omgekomen en verscheidenen anderen ernstig gewond.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 3 Junij. De Koning zal zich met de helft dezer maand naar de Rijnprovincien begeven.

WEENEN, 31 Mei. De Keizer van Oostenrijk heeft aan de vennootschap van de Oostenrijksche *Lloyd* vergund het maatschappelijk kapitaal van 3 op 5 millioen gulden te brengen, en den duur der vennootschap tot het jaar 1880 te verlengen.

— De Keizer zal den 5 Junij te Pesth aankomen. Men spreekt van eene uitgebreide amnestie, welke hij bij zijne komst aldaar zal uitvaardigen.

— Het slotprotokol der Weener tolkonferentiën is thans door al de regeringen, die daaraan deel namen, geratificeerd, en het idee eener algemeene tolvereeniging van Duitschland vindt meer en meer bijval, zoo wel bij de regeringen als bij de volken.

— De nieuwe uitgave van het lang verwachte wetboek van strafregt zal door het geheele rijk op den 1sten Sept. 1852 ingevoerd en zullen de pers-delikten volgens dat wetboek geoordeeld worden. De drukperswet van 1849 is opgeheven en eene nieuwe drukperswet verschenen. Tot het uitgeven van een dagblad wordt eene koncessie gevorderd, benevens cautie, wier maximum 10000 guldens bedraagt.

— De half-officieele *Oesterreichische Correspondenz* behelst het volgende:

»Wij zijn in de gelegenheid om de even belangrijke als heugelijke mededeeling te doen, dat het reeds sedert lang bestaande denkbeeld der inlijving van de hertogdommen Modena en Parma in het groote Oostenrijksche tolstelsel, ten gevolge van het openen van finale onderhandelingen, der verwezenlijking reeds nabij is gekomen. Wanneer men in het oog houdt dat de bevolking van deze door de natuur rijk gezegende gewesten meer dan een millioen zielen bedraagt, dan kan men zich het gewigt van hunne aansluiting niet ontveinzen; en die gebeurtenis zal door alle vrienden van het ontwerp eener Duitsch-Oostenrijksche tolvereeniging als hoogst welkom en voor het groote doel bevorderlijk begroet worden."

ITALIE.

Het dagblad van Milaan van 27 Mei meldt, dat de Russische grootvorsten naar Desenzano vertrokken zijn.

STADSNIEUWS.

In de 217de Staats-Loterij, zijn in de 3e Klasse bij de 3e Trekking prijzen van *f* 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 3326 *f* 1250.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 4 Junij.

ONDERTROUWD (3 Junij): C. B. Brugman met O. E. Bryning. - W. G. Meuring met E. C. de Beus. - M. van Beek met M. T. Jansen - A. Everse met A. B. Ott.

GETROUWD (3 Junij): J. D. van Monnom met N. Baede. - J. G. de Casparis met J. Struwer. - C. Brunett, wed. met E. C. Nederhorst. - C. F. Frowein met J. van Zuylen. - C. F. Elak, wed. met M. E. Koppe. - J. C. Weinrich met M. A. E. Schubeler - J. F. Kreszner met S. M. Ferninet. - J. van Someren Greve met M. Reinouts. - J. A. A. H. Hendrichs met A. M. van Santen.

BEVALLEN (1 Junij): M. R. W. Cranenburgh, geb. van Romunde, Z. — (2 Junij): M. Willing, geb. Willing, D. — (3 Junij): J. L. Ten Veldhuys, geb. Alers, doode Z. - W. C. Sauer, geb. Schmidt.

OVERLEDEN (31 Mei): M. E. Heymoolen, geb. Leuring, 53 jaar.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. *f*	56¼	Livorno	2/m. *f*	38⅞
„	zigt „	56⅝	Napels	„ „	81⅛
Bordeaux	2/m. „	55¾	Petersburg	„ „	1,84½
„	½/m. „	56	Weenen	6/w. „	29¼
Madrid	3/m. „	246	Augsburg	„ „	35⅜
Cadix	„ „	246	Frankfort	„ „	98½
Seville	„ „	242	Hamburg	2/m. „	35⅛
Bilbao	„ „	243	„	zigt „	35⅛
Lissabon	„ „	42	Londen	2/m „	11,97½
Porto	„ „	42	„	zigt „	12,02½
Genua	2/m. „	46⅝	Rotterdam	„	½

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

	pCt.	3 JUNIJ 4½ u. gebl.	4 JUNIJ	4 u. gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	2½ pCt.	61$\frac{5}{16}$	61¼	61⅛
Dito Dito	3	72⅞	73	
Dito Dito	4	93¾	92⅛	92¼
Dito Obligatien O. I.	4	92⅞	92⅞	
Amortis. Syndic.	3½		94⅝	
Handel-Maatschappij	4½	115⅞	116	
Aand. Rijn-Spoorweg		99¼	99½	
Aand. Holl. S. M.		87½	87½	
Obligatien				
BELGIE, Obligatien 1844				
Cert. bij de Belg. Bank.	2½			
Dito bij Rotsch. en Volksv		50$\frac{1}{16}$	50$\frac{1}{16}$	
FRANKRIJK, Obligatien	3	66¾		
SPANJE bij *Ardoin* 1835	5			
Dito Nieuwe	1	21$\frac{1}{16}$	21$\frac{1}{16}$	21¼
Dito 2/m. Beurveil.				
Dito	3		47½	
Dito Binnenl. 2400 P.		43$\frac{1}{16}$	43¼	43$\frac{9}{16}$
Coup. Bewijzen.		2¾	2$\frac{11}{16}$	2¾
Passive			5$\frac{9}{16}$	5⅝
Fransche Uitgest.			5$\frac{9}{16}$	5⅝
PORTUGAL te Londen 5 pCt. nu	4	39$\frac{7}{16}$	39$\frac{7}{16}$	39½
Dito Dito		37⅝	37⅛	
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	106⅛	106⅛	
Dito Dito 1828 en 1829			105¼	
Cert. bij d°. 1831 en 1833				
Dito	4½	102¼		
Dito bij *Hope*	4	90$\frac{3}{16}$	90¼	
Dito bij *Stieglitz en C°.*				
Dito bij id. 5de Serie	4			
Cert. te Hamburg	5			
Inschrijving in Assignat.	6		68¼	
Cert. van dito			68¾	
POLEN, Aand. à fl. 500				
Dito met Lot. » 300				
AMERIKA, Bank-Actiën		4⅝	4$\frac{9}{16}$	4⅝
PRUISSEN, Aand met Lot. R. 50 *f*				
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	75$\frac{5}{16}$	75	75¼
Dito	2½			
Dito Nieuwe	2½	39$\frac{3}{16}$	39$\frac{1}{16}$	39⅛
Dito Nieuwe	5	85½	85⅝	85$\frac{7}{16}$
Ween. Bank bij *Goll en C°.*		80⅞		
Dito	4	65¼		
Letter B	5	85$\frac{7}{16}$	83$\frac{5}{16}$	85⅜
Aand. met Loting fl. 500	*f*			
Nieuwe dito » 250				
NAPELS, Cert. *Lam en Bouwer*	5 pCt.			
BRAZILIE te Londen 1824	5	99⅛	99¾	
Dito Leening 1843	5	98¾	99	
Dito £ 200				
PERU	5	101¾		
MEXICO	3	23⅜	25⅜	25$\frac{7}{16}$
VENEZUELA à £ 100	3½	40$\frac{13}{16}$	41	
GRENADA à £ 100	2	21$\frac{7}{16}$	21½	
ECUADOR à £ 100		3$\frac{11}{16}$		

Polen, Cert 4 pCt. 81$\frac{9}{16}$; Venezuela uitgestelde 15½, $\frac{11}{16}$; id. Grenada 9.

Bij zeer geanimeerden omzet waren Binnenl. fondsen iets williger. In Spaansche werden verscheidene kooporders bewerkstelligd tot hoogere prijzen, inzonderheid in 3 pCt. Binnenl. op 6/m., welke cirka ½ pCt. gerezen zijn. Voor Oostenrijksche waren mede bij geanimeerde omzet iets betere prijzen te bedingen; de overigen met weinig handel [illegible] gisteren. Van Amerik. fondsen zijn Venezuela's [illegible] vooruitgegaan, zonder dat de handel [illegible] levendigheid vertoonde.

Koers van het Geld : Beleening 2½ pCt, Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 2 pCt.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 3 Junij. Belg. leen., 2½ pc. 53⅛; 1840, 5 pc. 100¼; 1848, 100; 1852, —; Spanje Ard. 1 pc. 20¾; Binnenl. 3 pc. 43⅛; Coupons —; Rom. Leening 1835 —.

PARIJS, 2 Junij. Fransche 3 pc. 71,90; id. 4 pc. —,—; 4½ pc. 99,90; Schatk. —,—; Bank-Actien 2745,—; Belg. 1840, 5 pc. 100¾; 1842, 5 pc. —; 4½ pc. —, 2½ pc. —; Rusland 4½ pc. —; Napels 5 pc. —,—; Spanje, Buitenl. 3 pc. 47¾; Binnenl. 3 pc. 43½; Holl. 2½ pc. —; Piemont 1834, —,—; 1849, —,—; 1852, —,—; Haïti 240,—; Rom. Leening 1850, 95.

MADRID, 28 Mei. Spanje 3 pc. 44¼; Ardoins 1 pc. 22⅛; Uitg. Schuld 8⅞; Coupons 1¾.

LONDEN, 2 Junij. Cons. kont. 100½ a 100⅝; op tijd 100½ a 100⅝. Braz. 99 a 101; 1829/39 98 a 100; Den. 5 pc. 78½ a 79½; N. L. 5 pc. 104 a 105; Ecuad. 4¼ a 4½; Gren. 20½ a 21½; Uitgest; 8⅞ a 9½; Mexiko 31⅜ a 31⅝; Peru 4½ pc. 102½ a 103½; Uitgest. 62½ a 63½; Rusl. 1822 5 pc. 115½ a 116, (N.) 4½ pc. 103½ a 104; Portugal 5 pc. 100 a 102; 4 pc. 36½ a 37½; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 21 a 21⅛; 3 pc. 47¼ a 47⅝; Coup. cert. 2⅞ a 3; Passive 5⅛ a 5⅝; Holl 2½ pc. 61¾ a 62¼; id. 4 pc. 93 a 93½; Venez. 39 a 40; Uitgest. 14½ a 15.

BERLIJN, 2 Junij. Schuldbr. 3½ pc. 90¾; Loten 125; Rusl. Stiegl. 4 pc. 94½; Pools. 4 pc. 85⅝; Loten fl. 200 22; id. fl 300 151½; id. fl. 500 88; Amsterdam zigt 143⅛p; id. 2/m. 142¼g.

HAMBURG, 2 Junij. Rusl. Eng. Leen. 110½; Stiegl. 4 pc. 89¾; Spanje, Ard. 5 pc. 20¼; Binnenl. 3 pc. 40½.

FRANKFORT, 2 Junij. Met. 5 pc. 79; 4 pc. 63; 2½ pc. 41½; Bank-Actien 1357; Darmst. Loten fl. 50 93½; id. fl. 25 29¾; Badensche Loten fl. 50, 64¼; id fl. 35, 28⅜; Nassausche 27½; Holl. 2½ pc. 61¼; Werk. Sch. 4 pc. 93⅜; Sijndic. 3½ pc. 93⅝

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek . . .	*f* 24,55	a —	Pruissische . . *f*	34⅝	a —
Napelsche . . .	- 24,90	„ —	Spaansche . . -	2,45½	„ —
Div. in £St. . .	- 11,95	„ —	Hamb. Russ. . -	36¾	„ —
Eng. Russen . .	- —,—	„ —	Russ. in Z. R. -	37	„ —
Fransche . . . . -	56⅜	„ —	„ Pap. „ -	—	„ —
Belgische . . . -	56⅜	„ —	Pools. in Fl. -	27⅝	„ —

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à *f* 10 per Stuk	*f* 9,82½	a	9,87½
Oude Gerande Dukaten	» 5,55	»	5,65
Wigtige Souvereinen	» 12,—	»	12,10
» Pistolen	» 9,60	»	9,70
Stukken van 20 Francs	» 9,45	»	9,55
Baren Goud en Specien à *f* 1442,60 per Ned. [illegible]			

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters . . . . per Stuk	*f* 2,55	à	2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,33	»	2,36
Brabandsche Kroonen	» 2,65	»	2,70
Fransche	» 2,70	»	2,75
Pruissische Daalders	» 1,73	»	1,76
Zilver 1000 à 980	*f* —,—	à	—,—
» 900 » 700	» 104,50	»	105,—

HOLL. IJZEREN-SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

1852.	Aantal Reizigers.	Opbrengst van Reizigers.	Opbrengst van Goederen, enz.	Totale Opbrengst.
In Januarij	51,370	*f* 48,086,40	*f* 9,159,02	*f* 57,245,42
Februarij	55,765	» 51,854,60	» 9,434,94	» 61,289,54
Maart	64,836	» 60,510,75	» 11,922,21½	» 72,432,96½
April	73,453	» 70,222,05	» 12,247,22½	» 82,469,27½
Mei	96,370	» 88,845,50	» 13,901,20	» 102,746,70
Totaal . .	339,794	*f* 319,519,30	*f* 56,664,60	*f* 376,183,90

NEDERL. RIJN-SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

1852.	Aantal Reizigers.	Opbrengst van Reizigers.	Opbrengst van Goederen, enz.	Totale Opbrengst.
In Januarij	21,932	*f* 28,743,30	*f* 9,603,97	*f* 38,347,27
Februarij	23,192	» 29,445,50	» 8,672,91	» 38,118,41
Maart	25,152	» 31,938,90	» 10,529,36	» 42,468,26
April	30,631	» 39,573,22½	» 10,317,41½	» 49,890,64
Mei	39,858	» 49,701,72½	» 11,414,05	» 61,115,77½
Totaal . .	140,765	*f* 179,402,65	*f* 50,537,70½	*f* 229,940,35½

De opbrengst over het dienstjaar, loopende van 1 Mei 1851 tot 30 April 1852, was *f* 656,330,49½, zijnde *f* 3,171,05 minder dan in het vorig dienstjaar.

De heeren Hope en C°., Ketwich en Voombergh en wed. W. Borski hebben bekend gemaakt, dat de coupons der 5 pCts. Russische Certifikaten, in zilver, van hunne administratie, verschenen 1/13 Maart 1852, van heden af betaald zullen worden ten kantore van de Associatie-Cassa, met *f* 23,23.

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 3 Junij. De afloop der heden alhier gehouden veiling van 516 blokken Mahoniehout en 170 ton Pokhout is als volgt:

516 bl. Mahoniehout, verkocht 470 bl. 13 à 55 cs.
170 ton Pokhout „ 2 ton *f* 3¾; en
70 ton vóór de veiling verkocht.

Heden zijn verkocht 22 en 33 vaten Maryland Tabak, per *John Ravenel*; 28 en 16 vn. dito, per *Victoria*; 29 vn. dito, per *Alabama* en 20 vn. dito, per *Hermann*.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 4 Junij. Tarwe tot vorige prijzen met redelijken handel aan cons.: 129 ℔ Witb. Pools. *f* 290; 131 ℔ b. dito *f* 288; 130 ℔ Rostocker *f* 270.

Rogge tot vorige prijzen alleen bij kleinigheden aan cons. verkocht: 121, 122 ℔ Pruiss. *f* 190, 192; 128 ℔ n. Donau *f* 181; 117 ℔ Gedr. *f* 164, 166; 126 ℔ Pommer *f* 208.

Garst prijshoudend: 104 ℔ n. Vriess. Winter *f* 150.

Haver en Boekweit zonder handel.

Op 9 vaten Olie dadelijk 53½ ℒ. *Lijnzaad* prijshoudend: In veiling 109/10 ℔ Libau *f* 8⅛, ¼; 105/6 ℔ Windau Deder *f* 6¼, ½, ⅜. *Raapolie* op 6/w. *f* 32; Vliegend *f* 31; 1°. Sept. ek. *f* 31⅛; Oct. *f* 31⅝; Nov. *f* 31⅞; Dec. *f* 32⅛. *Lijnolie* op 6/w. *f* 31½; Vliegend *f* 30½. *Hennepolie* op 6/w. *f* 39. *Raapkoeken* per 1040 st. *f* 57, 61. *Lijnkoeken* per 104 st. *f* 8, 10½.

ROTTERDAM, 3 Junij. Tarwe in entr.: 157, 158/2 ℔ Pommer *f* 257, 260; voorts in cons.: 166/2 ℔ Nieuwe Kleefsche *f* 295; 158/2 ℔ oude roode Nassandiets. *f* 270.

SCHIEDAM, 3 Junij. Rogge verkocht: 145 2 ℔ Koers. *f* 197 6/w., *f* 198 3/m. — Gerst. 130/2 ℔ N. Libau *f* 177 6 w. — Moutwijn *f* 11,25; Jenever *f* 14,75; Amst. Proef *f* 16, per Ned. vat zonder fust zonder de belasting.

ANTWERPEN, 3 Junij. *Koffij*. Gesonteneerd doch zonder veel handel.

Granen. De markt sonteneerde zich goed vooral in Tarwe, Inlandsche Rogge is gedaan tot *f* 6¼.

Ruwe Suiker. Er zijn gedaan 844 k. blond Havana en 265 k. dito tot gunstige prijzen.

LONDEN, 2 Jan. *Ruwe Suiker*. Er is veel gedaan in O. I. soorten tot volle prijzen van verleden week zijn 1829 v. verkocht. Mauritius. Gezocht en ferm. 3500 z golden 32 s. 6 d. a 36 s. 6 d. voor goed a goed blond. *Vreemde* geen veiling, doch uit de hand ging veel om tot gesouteneerde prijzen. *Geraffineerd*. Gezocht; gemeen a fijne Lompen 48 a 50 s. Voor Gestampte zijn veel koopers; Engelsche niet onder 28 s. te krijgen.

Koffij. Onveranderd voor Plantage Ceylan doch met goede vraag.

Rijst ferm Van 5100 z. zijn 4000 verkocht. 300 z. Aracan golden 8 s. 6 d. a 9 s.

Granen. Door vrij belangrijken aanvoer was de vraag kwijnende.

LIVERPOOL, 1 Jan. *Katoen*. Er zijn verkocht 8000 b.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 4 Junij. Het schip Amstel, Kapt. G. W. Kernkamp, van Suriname herwaarts gedestineerd, is heden morgen in Texel binnengekomen; aan boord was alles wel.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 3 Junij. J. P. Boer, Verwisseling, Baijonne. — Gisteren nog: C. F. Eijlers, President Verkouteren, Banjoew.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 26 Mei op 46° N.Br. 11° 30' W. L. Neerlands Welvaren, Kapt Hanseus, van Lissabon naar Amsterdam.

CARGA-LIJSTEN.

[illegible]
BATAVIA, [illegible] Nederlandsche
West-Indische Maatschappij; 2597 b. Koffij, 1454 kr. Suiker, 2 k. Lakwerk, 850 b. Rotting, Order.

BANJOEWANGIE, President Verkouteren, Eylerts: 4175 b. Koffij, 2373 k. Suiker, 768 sch Tin, 825 b. bindrottingen, N. H. M.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 4 Junij in lading naar:

Keulen	W. Lintz, Herman.
„	H. Berns, Colln N°. 10.
Weesel	B. Brinkamp, Twee Gebroeders.
Duisburg	H. J. Kamp, Vlijt en Hoop.
Ludwigh. & Heilbr.	L. A. Hartman, Ludwigh. N°. 4.
Manheim	P. J. Itschert, Eendragt.
Frankf. & Coblenz	B. Geiger, Frankf. N°. 4.
Dusseldorp, Neus en Urdingen	D. van der Horst, Jonge Jan.

KEULEN, 3 Junij aangekomen:

Kapt. J. v. d. Horst van Amsterdam met 1680 ctn.
„ J. Willemsen „ Rotterdam „ 1500 „

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O. Z. HEEREN-LOGEMENT.

Op Maandag 7 Junij, 's avonds ten vijf ure.

N°. 1. Een Huis, Tuin en Erve, Keizersgracht, N°. 10.
2. Twee Huizen en Erven, Reguliersgracht, N°. 5641 en 5642.
3. Een Huis, Achterhuis en Erve, Binnenkant, N°. 2626.
4. Een Huis en Erve, Brouwersgracht, N°. 5810.
5. Een dito, O. Z. Voorburgwal, N°. 631.
6. Een Huis, Achterhuis en Erve, O. Z. Achterburgwal, N°. 579.
7. Een Huis en Erve, Binnen-Brouwerstraat, N°. 1653.
8. Een Buitenverblijf, Plantaadje, Middenlaan, N°. 6930 en 6931.
9. Een Huis en Erve, O Z. Achterburgwal, N°. 1419.
10. Een dito, Amstelstraat, N°. 4816.
11. Een dito, Haarlemmerdijk, N°. 5686.
12. Een dito, Nieuwezijds Kolk, N°. 1856.
13. Een dito, Zeedijk, N°. 519.
14. Een dito, Heinjehoeksteeg, N°. 318.
15. Een dito, Wijngaardsteeg, N°. 82.
16. Een Huis, Pakhuis, Stalling en Erve, Kloveniersburgwal, N° 4039.
17. Een Huis, Achterhuis en Erve, Prinsengracht, N°. 46.
18. Een Huis, Tuin en Erve, Lange Leidsche Dwarsstraat, N°. 3671.
19. Een Huis en Erve, eerste Leliedwarsstraat, N°. 2939.
20. Een dito, St. Anthonies Breestraat, N° 5009.
21. Een dito, Wieringerstraat, N°. 5827.
22. Een dito, Zeedijk, N°. 108.
23. Een dito, Lange Leidsche Dwarsstraat, N°. 68.
24. Een dito, Laurierstraat, N°. 42
25. Een Huis, Achterhuis en Erve, Bloemstraat, N°. 51.
26. Een Huis en Erve, Goudsbloemsgracht, N°. 64.
27. Een dito, O. Z. Voorburgwal, N°. 376.
28. Een Huis, Achterhuis en Erve, Langestraat, N°. 5465.
29. Een Huis en Erve, Verwerstraat, N°. 4143.
30. Drie Huizen, drie Achterhuizen en Erven, Passeerderstraat, N°. 6518 à 21.
31. Een Huis en Erve, benevens drie Achterhuizen, Passeerderstraat, N°. 6515 en 6514.

ADVERTENTIEN.

(1974) Heden behaagde het den Alwijzen God, mijne geliefde Dochter ANNA MARGARETHA, in den ouderdom van ruim 22 jaar, na een smartvol lijden en bediend met de laatste H. H. Sacramenten tot zich te nemen.

ANKEVEEN, 2 Junij 1852. De Wed. H. VAN BLARCUM, geb. VAN LAAR.

(1976) Heden gewerd mij tot mijne diepe droefheid het berigt van het onverwacht afsterven van mijnen veelgeachten broeder, den Zeer Eerwaarden Heer JOANNES JOSEPHUS SCHMIDT, r. k. Pr. en sints ruim 15 jaren pastoor te Naarden, aldaar den 1 Junij ll. in den ouderdom van 49 jaren en 7 maanden, na voorzien te zijn van de HH. Genademiddelen der Kerk, overleden.

AMSTERDAM, 3 Junij 1852. M. C. SCHMIDT.

Kiezers-Vereeniging
DE
GRONDWET.

Bij de verkiezing van drie leden voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal op Dingsdag 8 Junij, stelt de Vereeniging aan de Kiesgeregtigden alhier voor hunne stemmen uit te brengen op de aftredende Heeren.

Mr. M. H. GODEFROI.
H. STOLTE.
Mr. F. A. VAN HALL.

Namens het Bestuur,
H CROOCKEWIT, *Voorzitter*.
(1973) R. DANIEL WOLTERBEEK, *Secretaris*.

(1971) PASTOOR en KERKMEESTEREN der Catholijke Gemeente te *Spierdijk* (gemeente Berkhout) geven, op gedaan verzoek, gaarne openbaar te kennen, dat het **TOORENUURWERK** hunner Kerk, door den Heer H. A. BOHMAN, Stads Horologiemaker te *Enkhuizen*, vervaardigd en aldaar in October des vorigen jaars geplaatst, [illegible] verwachting beantwoordt, [illegible] zij bovengenoemden [illegible] tot het vervaardigen van diergelijke werken meenen te mogen aanbevelen.

SPIERDIJK, 29 Mei 1852. H. PLEKENPOL, Past. Pr. Km.

(1977) In een stil Katholijk gezin, verlangt een Heer, zijne bezigheden buitens huis hebbende, eene vrije, net gemeubileerde **KAMER**, liefst in het midden der stad. Adres Lt. G. met opgave van prijs en stand, bij den Kantoorboekhandelaar P. C. L. VAN STADEN Cz., Rokin, hoek Langebrugsteeg, waar tevens gelegenheid is tot plaatsing van een fatsoenlijk **JONGELING**.

Al wie aanziet dit Kinderspel, hij lacht er om en doet zeer wel.
Cats.

Een koddig Gezelschapsspel, dat ten titel voert ALGEMEEN NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD. Het is een inlandsch product, en van een onzer Handelsvrienden afkomstig; hij belast ons met den Verkoop, en zegt in zijnen brief: »Men is zoo dikwijls verlegen als men een Gezelschapsspel spelen wil, en moeijelijk is het den smaak der Gasten in overeenstemming te brengen: *Lotto* — is oud, *Cometen* — haken, *jeux d'esprit* — is stijf, *Pandverbeuren* — is los, en ten slotte [illegible] ondoelmatige [illegible] Gezelschapsspel in den Handel te brengen, dat veel overeenkomst met het Commercen heeft en dikwijls de lachspieren der Spelers in beweging brengt. Ik had er een paar voor mij en mijne Vrienden, met de pen vervaardigd, waaraan groote deelneming te beurt viel — ik heb daarom een aantal laten vervaardigen, die ik U toezende om ze voor mij te verkoopen." &c.

»Er ligt in ieder Spel een Reglement hoe het gespeeld kan worden; men kan hieraan echter zeer veel verscheidenheid geven, wat ik aan het vernuft van den Speler overlaat."

Dit Advertentiespel is in het Verkoophuis te Amsterdam en in de bekende Dépôts voor *f* 1,25 te verkrijgen.

Een ander Gezelschapsspel bekend onder den naam TENTOONSTELLINGSSPEL, is mede in genoemde Magazijnen voorhanden. (1978)

Te Amsterdam bij G. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever